

Ioan BIANU
1856-1935

Natalia-Maria Șveț

Bibliotecar, bibliolog, bibliograf, filolog român, fondatorul Bibliotecii Academiei Române.

S-a născut la 10 octombrie 1856, la Făget, comitatul Târnava Mică. A decedat la 13 februarie 1935, la București.

A absolvit Liceul la Blaj (1876), Facultatea de Litere și Filosofie la Universitatea din București (1881). Și-a continuat studiile la Milano, Madrid și Paris.

A fost profesor de limba și literatura română la Liceul „Sfântul Sava” din București (1881) și șeful primei Catedre de istoria literaturii române, la Facultatea de Litere și Filosofie din București. A deținut funcția de director al Bibliotecii Academiei Române, instituție pe care a condus-o până la sfârșitul vieții cu un devotament devenit legendar (1884-1935).

Datorită planurilor lui Ioan BIANU, Biblioteca Academiei a devenit Biblioteca Națională a României, iar în anul 1901 i-a fost înglobată și Biblioteca Centrală de Stat din București, apoi mai multe biblioteci particulare.

S-a îngrijit de aprobarea unei legi prin care toate tipografiile din țară erau obligate să trimită Bibliotecii Naționale câte două exemplare din toate lucrările pe care le tipăreau (1884), asigurându-se astfel colecționarea publicațiilor tipărite în România.

În 1885 și 1886 a efectuat călătorii de studiu în Galiția și Polonia, pentru a observa modul de organizare a bibliotecilor, călătorii despre care a scris ulterior două cărți.

A organizat biblioteca Academiei, înzestrând-o cu un număr mare de manuscrise, cărți și periodice. Profesor universitar și decan al Facultății de Litere și Filosofie al Universității din București (1902-1935).

Este unul dintre autorii principali ai reformei ortografice din 1904 a Academiei Române, reformă care a reprezentat un pas important în introducerea principiului fonetic în scrierea limbii române.

Ca bibliolog, a umplut multe goluri din istoria literaturii românești vechi și implicit din istoria cărții românești în general. A scris un mare număr de studii și articole. A editat numeroase texte vechi, a promovat cercetarea folclorului, inițiind prima serie românească de publicații folclorice și etnografice. A scris una dintre cele mai cuprinzătoare bibliografii din România „Bibliografie românească veche”, 4 vol. (1903-1944), în colaborare cu Nerva Hodoș, urmată de alte lucrări valoroase: „Catalogul manuscriptelor românești”, 3 vol. (1907-1931), în colaborare cu N.

Caracaș și G. Nicolaiasa, „Studii de literatură română veche”, „Publicațiunile periodice românești” etc.

Sub conducerea sa a apărut periodicul bibliografic al Academiei Române „Creșterea colecțiilor”, primul număr apărând în anul 1906, iar ultimul în 1929.

A inițiat seria „Din viața poporului român”, 40 vol. (1908-1931). Sub îndrumarea lui Ioan Bianu s-a organizat primul Congres Național al Bibliotecarilor (București, 1924) și prima Asociație a Bibliotecarilor din România (15 septembrie 1924), al cărei președinte a fost.

Membru corespondent (1887) și membru titular al Academiei Române (1902). În perioada 1927-1929 a fost secretar general al Academiei Române, între anii 1929 și 1930-președinte și între 1932-1935-vicepreședinte.

A se vedea, articolul din „Calendar Național 2006”. – Chișinău, 2005. – P. 310-312.

Bibliografie selectivă:

****Bianu, Ioan.** Manuscriptul românesc de la 1632 a lui Evstatie Logofătul / Ioan Bianu // Columna lui Traian. – 1882. – Vol. 3. – P. 210-217.

Omagiu lui Ioan Bianu : Din partea colegilor și foștilor săi elevi. – București : [S. n.], 1927. – 330 p.

****Bianu, Ioan** // Anuarul Institutului de Istorie Națională Cluj. – 1936. – Nr VI. Bianu, Ioan // Enciclopedia Universală Britannica : În 16 vol. Vol. 2 : Augustin Bowditch. – București : Editura Litera, 2010. – P. 233-234.

Buluță, Gheorghe. Bianu, Ioan / Gheorghe Buluță, Victor Petrescu, Emil Vasilescu // Buluță, Gheorghe. Bibliologi români : dicț. – Târgoviște : Bibliotheca, 2011. – P. 40-41.

Chindriș, Ioan. Regele cărților [Ioan Bianu] / Ioan Chindriș // Astra blăjeană. – 2006. – Nr 4 (41). – P. 6.

Man, Raluca. Ioan Bianu și școala bibliologică a Academiei Române / Raluca Man // Biblioteca. – 2013. – Nr 6. – P. 247-252.

Mazilu, Dan Horia. Un manuscris al lui Dosoftei pus în valoare de Ioan Bianu / Dan Horia Mazilu // Academica. – 2006. – Iul.-aug. (Nr 52-53). – P. 55-56.

Paladi, Dina. Bibliologi celebri / Dina Paladi // Revista Bibliotecii Naționale a României. – 2008. – Nr 1. – P. 64-67.

Rusu, Dorina N. Bianu, Ioan / Dorina N. Rusu // Rusu, Dorina N. Membrii Academiei Române : Dicționar 1866/2003. – București : Editura Academiei Române, 2003. – P. 111-112.

Țărălungă, Ecaterina. Bianu, Ioan / Ecaterina Țărălungă // Țărălungă, Ecaterina. Enciclopedia identității românești. Personalități. – București : Litera Internațional, 2011. – P. 93.